

טיפ סגנון חופשי 24 Free Style TIP

מגזין אלקטרוני באינטרנט ובפייסבוק - לניהול ותפעול אתרי רחצה ונופש
מקבוצת ד. לבקוביץ יעוץ והדרכה בע"מ
כ' בחשוון תשע"ה - 13 בנובמבר 2014

סוגיות בעבודת המצילים

מאת: דוד לבקוביץ

פתח דבר

למצילים תפקיד חשוב ביותר למניעת טביעות וחלה עליהם ועל מחזיקי הבריכות, הממונים עליהם, אחריות רבה לחיי אדם.

בפוסט זה מספר סוגיות מרכזיות לגבי עבודת המצילים כגון - האם מותר למציל לעסוק במטלות אחרות מלבד עבודת ההצלה, האם נדרש להציב מציל בבריכת הפעוטות, האם קיימת מגבלה בהיקף שעות העבודה של המצילים ומהי עמדת הצלה תקנית. סוגיות שמן הראוי לתת עליהם את הדעת ולפעול לפיהן בשיקול דעת מרבי.

עמדת מציל מוגבהת ומאוישת במרכז ספורט ונופש חדיש ב- "ליון שבצרפת"

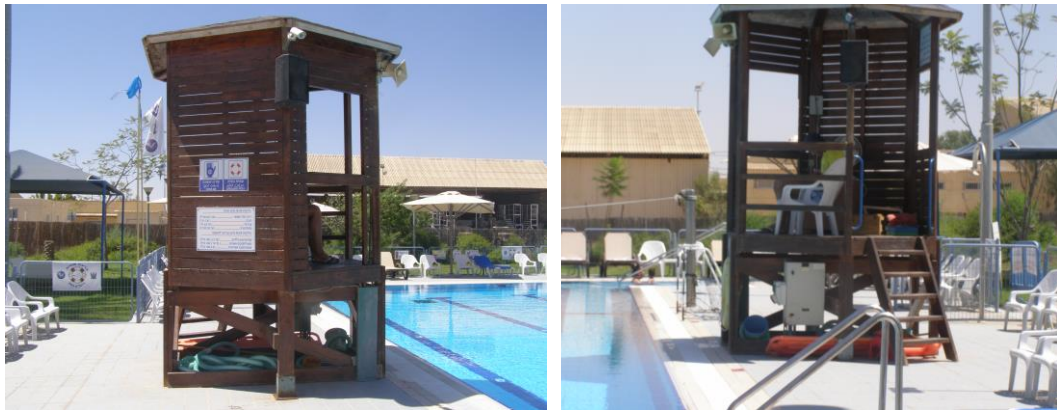
האם מותר למציל לעסוק במטלות אחרות מלבד עבודת ההצלה?

על פי תקנות הסדרת מקומות רחצה (בטיחות בבריכות שחייה) התשס"ד – 2004, בריכה ששטח פני המים שלה עד 750 מ"ר ושאינה בריכת פעוטות, איננה מחויבת במגיש עזרה ראשונה במידה ומספר המתרחצים (בתוך המים) לא עולה על 30 איש.

המשמעות היא שהמציל הוא גם מגיש עזרה ראשונה בבריכות שחייה רבות. על כך קבלנו תלונות רבות ממצילים אשר הצביעו על העובדה שדעתם מוסחת מעבודת ההצלה שעליה הם מופקדים, עקב המטלה שהוטלה עליהם להגיש עזרה ראשונה במשמעות של לא רק החייה, כפי שהיה מקובל בעבר, אלא גם במקרים של טיפול בפציעות קלות, חבישת פצעים וכדו'.

אני משוכנע שטיפול "זוטות", לכאורה, של עזרה ראשונה ע"י המצילים אכן פוגעים במטרה המרכזית של עבודתם, שהיא הצלת חיים, וקורא למשרדי הממשלה הנוגעים בדבר לבחון שוב את החלק הזה בתקנות. בהקשר לכך אני מדגיש פסק דין של מציל שהואשם לפני מספר שנים מועטות בהריגה ברשלנות עקב טביעה למוות של ילד שטבע בבריכה שעליה היה מופקד כמציל. הסיבה המרכזית שבעטייה הואשם המציל הייתה שבעת משמרתו הדריך עובד אחזקה לנקות את תעלות הגלישה, מטלה הרבה פחות מסוכנת והרבה פחות מסיטה את תשומת הלב מהגשת עזרה ראשונה. כמו כן ראוי להדגיש את אחריות מחזיקי הבריכה בחובת הזהירות שמעבר לחובה החוקה. כך שעל מחזיקי הבריכה לתת את הדעת לכך שלא סביר שמציל יהיה גם מגיש עזרה ראשונה, על אף התקנות הקיימות.

בנוסף ראוי גם לציין כי אין מתפקידו של המציל, ואף לא מהכשרתו המקצועית, לבדוק את איכות המים של הבריכה (כלור ו-pH). זהו תפקידו ומקצועיותו של מפעיל הבריכה בלבד ואני קורא למשרד הכלכלה להדגיש נושא זה בתוכנית הלימודים של קורסי המצילים.

עמדת הצלה באחד מבסיסי חיל האוויר (צילום ד. לבקוביץ)

סוגיית מצילים בבריכת פעוטות – האם נדרש להציב מציל בבריכת הפעוטות?

על פי תקנות הסדרת מקומות רחצה (בטיחות בבריכות שחייה) התשס"ד – 2004, בבריכות פעוטות שעל פי ההגדרה עומקן לא יעלה על 0.65 מ' והמיועדות לילדים עד גיל 6 (ובריכות שעומקן עד 0.45 מ' לבריכות שנבנו משנת 2008 לאחר החלת תקנות תכנון ובנייה חלק כ"א בריכות שחייה - התשס"ח), אין חובת הצבת מציל והאחריות על הרחצה בבריכות אלו חלות על ההורים, או בוגרים שהילדים נמצאים תחת חסותם או פיקוחם.

האומנם? אכן, לכאורה, על פי החובה החקוקה הנ"ל אין צורך במציל, אולם יצוין כי בסעיף 11 ב' לתקנות אלו נאמר כי על מחזיק הבריכה לשקול להגדיל את מספר המצילים וצוות אחר לרבות הוספת אמצעים אחרים, זאת כדי להבטיח את בטיחות הציבור. הדבר מצטרף לחובת הזהירות הנדרשת ממחזיק הבריכה כ- "אדם סביר".

אם כך אזי שיקול הדעת עומד לפתחו של מחזיק הבריכה, ואכן בבריכות פעוטות רבות מציבים מחזיקי בריכות השחייה משגיחים ואף לעתים מצילים מוסמכים, וטוב שכך.

בריכת פעוטות "בית אייל" בקיבוץ אשדות יעקב (צילום ד. לבקוביץ)

הקף שעות עבודה של מצילים - האם קיימת מגבלה?

בהעדר הסכם קיבוצי מיוחד למצילי בריכות, שעות עבודתם נקבעת עפ"י חוקי העבודה (חוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א-1951), לפיהם אין הגבלה בשעות העבודה להוציא הוראה שבכל 6 שעות עבודה מחויבת הפסקה של חצי שעה לפחות. כלל זה אינו מוריד מחובת הזהירות של מחזיקי הבריכה לשיקול דעת לשעות עבודה סבירות של מציל האחראי על חיי אדם. בהקשר לכך ראוי לציין כי לאור זאת שתקנות הסדרת מקומות רחצה (בטיחות בבריכות שחייה), התשס"ד – 2004 קובעות, בין השאר, כי אסור למציל לעזוב את עמדת ההצלה עד שיחליפו מציל אחר, רצוי מאד שמחזיקי הבריכה יתארגנו לכך שבבריכה יהיו מצילים כשירים שיוכלו להחליף את המציל הפעיל לעשיית צרכיו או כל צורך אחר, מבלי שזה יצטרך לנטוש את משמרתו ולעבור על החוק, עם כל המשתמע מכך.

מצילה בעמדת הצלה בפארק המים נחשנית (צילום ד. לבקוביץ)

עמדת הצלה - מה הדרישות ?

תקנות הסדרת מקומות רחצה (בטיחות בבריכות שחייה), התשס"ד – 2004 קובעות, בין השאר, כי בכל אתר בריכת שחייה תהיה עמדת הצלה שתאפשר גישה מיידית למים ותצפית נוחה על שטח בריכת השחייה. תקנות התכנון והבניה לבריכות שחיה משנת 2008 מגדילות לעשות וקובעות, בין השאר, כי העמדה תהיה מוגבהת, וכי מיקומה וממדיה ייקבעו באופן שיאפשר למציל את מירב השליטה על הנעשה בבריכה ועל ציוד ההצלה והעזרה הראשונה, לרבות אחסנתם. פניות שונות הופנו אלינו בסוגיה זו ותשובתנו היא חד-משמעית – נדרשת עמדה מוגבהת, מובלטת ומוצללת. כיסא מציל עם שולחן לידו איננם עמדת הצלה.

עמדת הצלה בספורטן פ"ת (צילום אדריכל משה עצמון)

סיכום ותובנות

מאמר זה מצביע על המספר סוגיות בהקשר לעבודת המציל ואחריות מחזיק הבריכה, ומבליט מספר נושאים שראוי לתת עליהם את העת על מנת להימנע מטביעות ותביעות, לא עלינו.

כל הזכויות שמורות

אין להעתיק או להפיץ פרסום זה או קטעים ממנו בשום צורה ובשום אמצעי אלקטרוני, אופטי או מכני (לרבות צילום והקלטה) ללא אישור בכתב מראש מ- ד. לבקוביץ יעוץ והדרכה בע"מ.
נעשה הכל כדי להעמיד את הדברים שבמאמר על דיוקם ועדכוןם עד ליום הפרסום. יחד עם זאת, ראוי להסתמך תמיד על מקורות החקיקה המעודכנים והוראות היצרן